

NP ve vybraných oborech

PNP, PP, UP

PhDr. Karolína Stuchlíková, PhD.

2020/2021

Kde se setkám s pacientem?

Akutní stavy

- rychle rozpoznat
- provizorní ošetření
- odborné ošetření

Neakutní stavy

- jednoduché postupy (výplach, everze...)
- uklidnit pacienta
- úspěch x neúspěch
- oční ambulance či oddělení (režim pohotovosti x **triáž**)

- Vlastní bezpečnost – součinnost okolí = dobrý zásah.
- **Bezpečnost vyšetřovaného** – odstranit a zabránit obstrukcím (chemikálie, požár, zplodiny...)

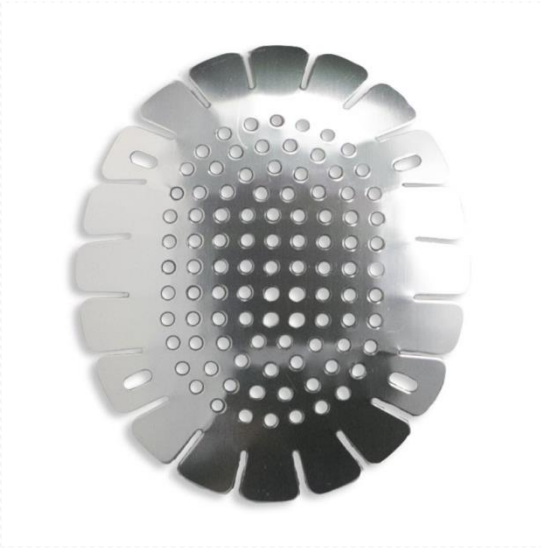
Postup

- rozpoznat **noxu** a zjistit druh, název, množství;
- přibalit s sebou obal škodliviny;
- využít další složky IZS (úrazy, trestný čin);
- transport – dle stavu - **náhlá ztráta zraku** (boj s časem).

Krytí oka

- Zvážit přínos a komplikace.
- Aplikace kapek a masti.
- Sterilní krytí, mušle.
- Nepoužívat jiný materiál – **mikrobiální kontaminace.**
- Improvizace – kelímek.

Výplach oka – chemické trauma

Kyseliny - sírová, siřičitá, fluorovodíková.

Zásady – amoniak, hydroxid sodný, malta, vápno.

- **Neprodleně.**
- včasně - správně – dostatečně = **PŘEDNOST** před transportem.
- **Cíl** – zabránit dalšímu poškození rohovky a spojivky.

1. Čistou tekoucí vodou v umyvadle
2. Stlačení infuzní láhve.
3. Výplachové přípravky.

- **Viditelná chemikálie** – sterilní rožek krytí.

PP

Poranění víček:

- kontuze a hematomy (úrazy, operace)
- studený obklad + sterilní krytí

Poranění očnice:

- hematomy a otoky
- studený obklad
- NESMRKAT – vykapávat.
- cizí těleso – NEVYTAHOVAT
- sterilní krytí
- analgetizace?

Uzavřené poranění oka:

- porušena stěna oční koule (protržení spojivek, rohovkový defekt..)
- **OSTRÉ PT.**
- nic nevytahovat
- sterilně kryt bez tlaku (obě oči – prevence poškození)
- transport na odborné pracoviště

Otevřené poranění oka:

- zabránit infekci a dalšímu poškození
- sterilně krýt
- transport
- anestezie – nejíst a nepít

Poleptání:

- ihned
- přerušit působení škodliviny
- vydatný a důkladný výplach – sterilní voda, F1/1,

Popálení:

- sterilní krytí
- chlazení
- transport
- ošetření
- analgetizace

Eroze:

- povrchové poranění rohovky – řasenka, větvička, nehty
- bolest, slzení, světloplachost
- everze víčka a odstranění cizího tělesa
- sterilně krýt
- transport

Cizí těleso:

- šetrný oplach, rožkem kapesníku
- sterilní krytí
- transport
- **O-septonex**

Neplánovaná péče

- Zhodnotit celkový stav – řešit od urgentní příčiny - emergency – čekárna – jiná specializace??

- urgentní péče a první pomoc

- rozhodnutí o směrování pacienta

- oborově specifická triáž

úvodní posouzení

Urgentní péče

- Znamky bezprostředně hrozícího nebo vyvinutého selhání vitálních funkcí??
- **UP x RES x IP.**
- **Poleptání oka** = ihned výplach – nečekat na specialisty.

Rozhodnutí o směrování péče

- Informace od pacienta, rodiny...
- **Oční problém** = závažný stav (HT, CMP, RS...)
- Hodnotit VF = prioritně řešit poruchy.
- **Problémy** = vyřešit a následně ophthalmolog.

Oftalmologická triáž

- Anamnéza - ???
  - Zhodnocení stavu závažnosti
  - Přehodnocení stavu
- } triáž

Objektivní příznaky:

- Vzhled oka
- Sekrece z oka
- Průhlednost očních struktur
- Konfigurace a pravidelnost očních struktur
- Symetrie a tvar

ZJISTIT

- Zjistit – zrakovou ostrost, posoudit vizus (diplopie, rozmazané...).
- Zhodnotit bolest.
- Popsat charakter.
- Podmět vyvolání – světlo, mrkání...)
- Zorné pole.

hemodynamická nestabilita a bolest

vysoká priorita

TRIÁŽ

```
graph TD; A[TRIÁŽ] --> B[Urgentní péče  
priorita 1]; A --> C[Neodkladná péče  
priorita 2]; A --> D[Akutní péče  
priorita 3];
```

Urgentní péče

priorita 1

Neodkladná péče

priorita 2

Akutní péče

priorita 3

UP – nejvyšší stupeň ohrožení zdraví a života.

Neodkladná péče

Vyžaduje okamžitou pozornost.

Do 30 minut – lékař UP + oftalmolog.

- popálení, poleptání oka
- náhlá ztráta zraku
- trauma a penetrující poranění
- ruptura bulbu
- náhlá diplopie
- NP vyžádaná jiným lékařem

Akutní péče – snese odklad

Do 1 hodiny – sestra (třídění).

Do 3 hodin – lékař.

- akutní, rychlé vzniklá bolest oka.
- akutnost stavu doporučena jiným lékařem
- postupná ztráta zraku do týdne
- nedávno vzniklé záblesky či mušky
- akutní zčervenání
- poranění oka bez perforace, peneterace
- světloplachost
- ztráta nebo rozbití brýlí/čoček

Běžná péče

- dlouhotrvající diskomfort při namáhání očí
- potíže při vidění, při čtení
- oční dráždění, pálení, svědění
- slzení bez jiných příznaků
- hlenovitý oční výtok
- škubání víčka nebo oka
- lehké zarudnutí bez jiných příznaků aj.

Ošetrovatelská péče o oči v IP

- ???

Vady optického systému oka

- **Emetropie** – normální zrak.
- **Ametropie** – vada oka.
- **Refrakční vady** = krátko a daleko-zrakost, astigmatismus.
- **Myopie** = krátkozrakost.
- **Hypermetropie** = dalekozrakost.
- **Astigmatismus** = nesprávné zakřivení rohovky.
- **Strabismus** = šilhání.

Použité zdroje

- Viz syllabus + doporučená literatura + studijní opora

Děkuji za pozornost